

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 5Co/292/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1213214599
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Chalupka
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1213214599.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Chalupku a členov senátu JUDr. Juraja Považana a JUDr. Janky Richterovej v právnej veci navrhovateľky: B. V., G.: XX.XX.XXXX, E. K.: Za I. XX, V. A.Á., zastúpenej advokátom Mgr. Ľudovítom Paulovičom, so sídlom: M. Rázusa 19, Lučenec proti odporcovi: Slovenský plynárenský priemysel a.s., IČO: 35 815 256, so sídlom: Mlynské nivy 44/a, Bratislava, zastúpenému spoločnosťou MGA IURIS s.r.o., Pri starej prachárni 10, Bratislava, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: Sociálna poisťovňa, so sídlom: Ul. 29. augusta č. 8-10, Bratislava, o mimoriadne zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II, č.k.: 16C/106/2013-151 zo dňa 27.01.2014, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej p o t v r d z u j e.

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v časti o náhrade trov právneho zástupcu odporcu a náhrade trov právneho zástupcu vedľajšieho účastníka na strane odporcu z r u š u j e a vec v rozsahu zrušenia v r a c i a súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh navrhovateľky na zaplatenie mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia zamietol. Navrhovateľke uložil povinnosť zaplatiť odporcovi náhradu trov právneho zastúpenia v sume 4.855,86 eura, do troch dní od právoplatnosti rozsudku a zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov právneho zastúpenia v sume 3.576,87 eura, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd prvého stupňa napadnutý rozsudok odôvodnil po právnej stránke podľa § 195 ods. 1, ods. 4 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce, § 1, § 2 ods. 1, ods. 2 písm. c/, § 4 ods. 1, ods. 2, § 7 ods. 3 vyhlášky č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia a § 106 ods. 1, ods. 2 Obč. zákonníka a vecne tým, že navrhovateľka sa návrhom doručeným dňa 13.05.2013 od odporcu domáhala mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia na tom skutkovom základe, že u odporcu od 01.09.1987 do 31.12.2003 pracovala ako upratovačka. Na základe znaleckého posudku Fakultnej nemocnice oddelenia pracovného lekárstva v Banskej Bystrici č. 403/2006 zo dňa 19.07.2006 jej bola zistená choroba z povolania vo forme poruchy sluchu následkom hluku, pričom prvý krát jej toto ochorenie bolo zistené 31.12.2003. V rámci dávkového konania si u Sociálnej poisťovne uplatnila nárok na náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia titulom zistenej choroby z povolania. Sociálna poisťovňa v konečnom rozhodnutí č. 300-2335/2006/Kč zo dňa 10.04.2007 priznala náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 15.000,- Sk. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava II, č.k.: 16C/57/2008-366 zo dňa 15.08.2012, právoplatného dňa 25.10.2012 súd určil, že odporca zodpovedá navrhovateľke za škodu spôsobenú chorobou z povolania v celom

rozsahu. Podľa lekárskeho posudku zo dňa 03.07.2009, vypracovaného znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia, MUDr. Antotnom Šišákom, bola strata sluchu navrhovateľky ohodnotená počtom bodov 780, čo v peňažnom vyjadrení predstavuje sumu 46.800,- Sk (1.553,48 eura). Mala za to, že sa jedná o prípad hodný osobitného zreteľa, nakoľko základný počet bodov sťaženia spoločenského uplatnenia nezodpovedá trvalým následkom spôsobeným chorobou z povolania. Navrhovateľka pred zistením choroby z povolania - straty sluchu nemala závažnejšie zdravotné problémy. Po zistení choroby z povolania sa život navrhovateľky zmenil, zdravotné problémy vyústili do jej čiastočnej invalidizácie v roku 2004 a následne do plnej invalidity v roku 2006. V dôsledku trvalej invalidity je navrhovateľka trvalo vyradená z pracovného života a osobnostná zmena je u nej trvalá. V oblasti realizácie záujmov a záľub došlo k obmedzeniu len na potrebné práce v domácnosti. Mala za to, že u nej ide o trvalé následky choroby z povolania zakladajúce prípad hodný osobitného zreteľa a súd by mal mimoriadne zvýšiť základné bodové ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia na 100- násobok základného počtu bodov (100 x 1553,48 eura). Navrhovateľka sa tak od odporcu po pripustení zmeny žaloby domáhala zaplata sumy 354.511,- eur.

Odporca vo vyjadrení k návrhu navrhovateľky mal uplatnený nárok podľa § 106 ods. 1 Obč. zákonníka za premlčaný. Žiadal žalobu navrhovateľky zamietnuť ako nedôvodnú. Navrhovateľke bola prvý raz choroba z povolania zistená 31.12.2003, najneskôr však dňa 03.07.2009, keď bol vydaný lekársky posudok spracovaný MUDr. Šišákom. Zdravotný stav navrhovateľky bol ustálený, nakoľko umožňoval ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia, vrátane jeho mimoriadneho zvýšenia súdom. Navrhovateľka si tak návrh dňa 13.05.2013 uplatnila po uplynutí premlčacej doby podľa § 106 ods. 1 Obč. zákonníka. V prípade navrhovateľky tiež nemal dané dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 7 ods. 3 vyhl. č. 32/1965 Zb.

Vedľajší účastník na strane odporcu vo vyjadrení k žalobe nespochybnil navrhovateľkinu chorobu z povolania, poukázal však na ďalšie závažné ochorenia navrhovateľky, v dôsledku ktorých má obmedzenia v pohybe a chronické bolesti. Vzniesol tiež námietku premlčania.

Súd prvého stupňa sa prejudiciálne zaoberal vznesenými námietkami premlčania nároku navrhovateľky. Poukázal na to, že pri práve na náhrade škody pri odškodnení za sťaženie spoločenského uplatnenia je počiatok plynutia subjektívnej 2- ročnej premlčacej doby významný subjektívny prvok vedomosti poškodeného o škode a kedy sa poškodený dozvedelo tom, kto za škodu zodpovedá. Lekársky posudok sa pritom vydáva len čo zdravotný stav poškodeného možno považovať za ustálený. Zdravotný stav navrhovateľky po zistení choroby z povolania, zistenej dňa 31.12.2003 bol preukázateľne ustálený už pri vypracovaní znaleckého posudku č.0 71/06, vypracovaného MUDr. Šišákom, zo dňa 07.03.2006, z ktorého možno konštatovať, že u poškodenej možno poruchu sluchu ťažkého stupňa hodnotiť ako ťažké poškodenie sluchu z hluku so stratami okolo 50% Fowlera., zodpovedajúce pol. č.38 Zoznamu ChzP z.461/03. Sťaženie spoločenského uplatnenia z titulu profesionálneho postihu sluchu znalec ohodnotil 600 bodmi. Podľa názoru súdu prvého stupňa tak bolo možné v uvedenej dobe vytrpenú bolesť aj SSU zistiť a ohodnotiť v lekárskejších či znaleckých posudkoch. Už v lekárskom posudku č. 403/2006 zo dňa 19.07.2006 FNŠP F.D. Roosvelta, oddelenie pracovného lekárstva sa uvádza, že stav navrhovateľky je hodnotený ako profesionálne ochorenie, vychádzajúc zo znaleckého posudku MUDr. Šišáka. Z predmetných posudkov tak navrhovateľka mala k dispozícii skutkové okolnosti, z ktorých bolo možné zistiť aj rozsah škody; nie až zo znaleckých posudkov vypracovaných v roku 2009 (č.62/2009) či v roku 2012, vypracovaný MUDr. Bahledovou, ktorá sa vyjadrovala najmä k duševnému stavu navrhovateľky a v roku 2013 znalcom MUDr. Lexmannom, vypracovaným za účelom zistenia duševného stavu navrhovateľky následkom choroby z povolania. Súd tak za začiatok plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej lehoty považoval moment ustálenia zdravotného stavu navrhovateľky, t.j. 07.03.2006, keď bolo možné vytrpenú bolesť zistiť a ohodnotiť ju v znaleckom posudku. Uviedol, že odškodnenie za bolesť patrí za bolesť vytrpenú a nie za bolesť budúcu(následnú), ktorá sa odškodňuje v rámci sťaženia spoločenského uplatnenia. Psychické poruchy, ktorými navrhovateľka trpí nepochybne môžu súvisieť s chorobou z povolania avšak sa prejavujú ako samostatné nároky, ktoré by bolo možné uplatniť samostatnou žalobou. Nárok navrhovateľky tak ako premlčaný zamietol.

O náhrade trov konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 149 ods.1 O. s. p. a odporcovi priznal plnú náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 4.855,86 eura.

O náhrade trov konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu rozhodol podľa § 142 ods. 1 a § 149 ods. 1 O. s. p. a priznal mu náhradu trov konania spolu vo výške 3.576,87 eura.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podala odvolanie navrhovateľka. Žiadala, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Navrhovateľka mala dané odvolacie dôvody podľa § 205 ods.2 písm. a/ O. s. p., pretože v konaní došlo k vadám podľa § 221 ods.1 písm. d/ a f/ O. s. p., keď súd prvého stupňa na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhovateľka namietala, že súd prvého stupňa sa vo svojom rozhodnutí nevyjadril k viacerým skutočnostiam. Namietala nesprávne a predčasné posúdenie námietky premlčania, nakoľko sa súd prvého stupňa žiadnym spôsobom nevysporiadal s negatívnym vývojom zdravotného stavu navrhovateľky, pokiaľ ide o postupné strácanie sluchu, ktorý vyplynul z predložených lekárskeho správ. V apríli 2000 bol u navrhovateľky zistený stredne ťažký postih sluchu na úrovni 25% Fowlera, v rokoch 2004 až 2005 bol postih meraniami stanovený na úrovni 50% Fowlera. V doplnku k lekárskeho posudku MUDr. Šišáka z roku 2009 je stav sluchu opísaný slovne „na úrovni praktickej hluchoty“ s nutnosťou používať načúvací aparát. Na ORL vyšetrení, ktorému sa navrhovateľka podrobila 27.11.2013 bola strata sluchu stanovená na 88,6% Fowlera. U navrhovateľky dochádzalo a naďalej dochádza k progresii hluchoty a k zväčšovaniu rozsahu sťaženia jej spoločenského uplatnenia. Napriek uvedenému však súd akceptoval ako okamih ustálenia zdravotného stavu navrhovateľky posudok MUDr. Šišáka z roku 2006. Namietala, že okamih ustálenia zdravotného stavu nevyplýva z lekárskeho posudkov či vyšetrení, stanovenie okamihu ustálenia zdravotného stavu je otázka odborná a súd nemá spôsobilosť takúto otázku v konaní riešiť podľa § 127 O. s. p. Tiež namietala, že odporca a vedľajší účastník nepreukázali naplnenie podmienok uplynutia premlčacej doby. Súd prvého stupňa nezohľadnil ďalšiu zložku sťaženia spoločenského uplatnenia navrhovateľky, spočívajúcu v rozvoji jej duševnej poruchy, nakoľko navrhovateľka SSU odôvodňovala tiež vplyvom straty sluchu na jej duševný zdravotný stav. Podľa lekárskeho posudku MUDr. Lexmanna, z ktorého navrhovateľka vychádzala pri kvantifikácii uplatnenej sumy vyplýva priama príčinná súvislosť rozvoja duševnej poruchy s utrpenou chorobou z povolania. Súd prvého stupňa pritom neuviedol dôvod, prečo mal aj v tomto rozsahu uplatnený nárok za nedôvodný. Navrhovateľka od roku 2005 úzkostne prežívala stratu svojej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a starať sa o rodinu, ktoré úzkosti sa prejavovali nervozitou, sprevádzanou nepríjemnými myšlienkami, nespavosťou a podobne. Psychický stav navrhovateľky sa pritom neustále vyvíja, začala sa uzatvárať pred okolím, s pocitmi hanby a strachu. Od roku 2012 sú v zdravotnej dokumentácii zistené ako následky životnej situácie aj kognitívne poruchy súvisiace s telesným hendikepom, navrhovateľke bola diagnostikovaná úzkostná depresívna porucha. Súd prvého stupňa sa ďalej nevysporiadal s prípadným postupným plynutím premlčacej doby pre jednotlivé zložky SSU. Poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn.: MCdo/37/200, R68/2003 či Najvyššieho súdu ČR, sp.zn.: 25Cd/991/2006 s tým, že po prípadnom predchádzajúcom ustálení zdravotného stavu je potrebné skúmať či nedošlo k ďalšiemu zhoršeniu zdravotného stavu, ktoré nebolo obsiahnuté v predchádzajúcom lekárskeho posudku. Podľa § 4 ods.2 veta druhá vyhl. č.32/1965Zb. ak bol poškodený pre skoršie SSU už odškodnený a odškodňuje sa nastávajúce zhoršenie pôvodného poškodenia na zdraví, ktoré sa nepredpokladalo pri pôvodnom hodnotení, odpočíta sa mu zo sumy, ktorá by zodpovedala terajšiemu stavu, suma pôvodne z tohto dôvodu priznaná. Trvalé následky súvisiace s rozvojom duševnej poruchy navrhovateľky, neboli v čase vydávania lekárskeho posudku a doplnku k nemu, v roku 2009, konštatované vôbec. Až rozvojom trvalých následkov, ktorý nastával postupne v priebehu rokov 2005 až 2013, vyšla najavo miera, akou sa budú psychické poškodenia navrhovateľky podieľať na znížení kvality jej života. Vedľajší účastník pritom navrhovateľke po obodovaní trvalých následkov na duševnom stave navrhovateľky jej základné bodové ohodnotenie trvalých následkov v priebehu konania uhradil.

V súvislosti s rozhodnutím o náhrade trov konania navrhovateľka namietala nesprávne vysporiadanie sa s dôvodmi hodnými osobitného zreteľa podľa § 150 ods. 1 O. s. p. Poukázala na to, že bola 20 rokov v zamestnaneckom vzťahu k odporcovi, riadne si plnila pracovné úlohy podľa jeho pokynov, pričom sama nevedela posúdiť vplyv pracovného prostredia, v ktorom jej odporca nariadil vykonávať prácu, z dlhodobého hľadiska na jej zdravie. Namietala postoj odporcu a vedľajšieho účastníka k návrhu navrhovateľky, kedy sa musela brániť žalobou o preskúmanie rozhodnutia rozhodnutí Sociálnej poisťovne, pričom bola so svojimi námietkami úspešná. Miera spoluviny odporcu na vzniku škody bola potvrdená rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, č.k.: 6C/57/2008. Uvedené okolnosti mala za dôvod hodný osobitného zreteľa. Povinnosť znášať trovy odporcu a vedľajšieho účastníka mala vzhľadom na

uvedené okolnosti a majetkové či osobnostné pomery účastníkov konania za krajne nespravodlivé, až neľudské. Namietala tiež postup súdu prvého stupňa, ktorý navrhovateľku „trestal“ per se sa využitie možnosti nechať sa v konaní zastupovať právny zástupcom, čo mala za legitímne využitie svojich procesných práv. Odporca a vedľajší účastník sú pritom organizáciami a z hľadiska komplexnosti právnych vzťahov, do ktorých bežne pri svojej činnosti prichádzajú, pravdepodobne disponujú odborne zameranými zamestnancami, ktorí by odborne spôsobilí ich v konaní zastupovať a zabrániť tak vzniku neprímeraných trov konania.

Odporca vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil. Mal za to, že z hľadiska ťažkej poruchy sluchu z hluku bol zdravotný stav žalobkyne ustálený najneskôr v roku 2009, keď už z dopĺňujúceho posudku zo dňa 3.7.2009 bolo zrejmé, že už v tom čase navrhovateľka trpela poruchou sluchu na úrovni praktickej hluchoty. V súvislosti s psychickými následkami poukázal na to, že podľa znaleckého posudku z 8.6.2013, spracovaného znaleckou organizáciou Centrum duševného zdravia, s.r.o. č.111/2013 navrhovateľka sa už od roku 2006 podrobuje psychiatrickej liečbe z dôvodu nepriaznivého duševného stavu v dôsledku poškodenia sluchu. Už v roku 2006 jej bola diagnostikovaná zmiešaná úzkostná a depresívna porucha. Podľa posudku aj z hľadiska tohto následku poškodenia zdravia navrhovateľky bol jej zdravotný stav ustálený najneskôr v roku 2009. Konanie na Okresnom súde Bratislava II, sp.zn.: 6C/57/2008 navrhovateľke nebránilo uplatniť si nárok na mimoriadne zvýšenie SSU. V súvislosti s odvolacími námietkami navrhovateľky, týkajúcej sa aplikácie § 150 ods.1 O. s. p. uviedol, že mu nie je zrejmé, prečo by vyššie uvedené konanie, sp. zn.: 6C/57/2008 malo byť dôvodom hodným osobitného zreteľa odôvodňujúcim nepriznanie náhrady trov konania. Odporca v konaní postupoval riadne a dôsledne si plnil svoje procesné práva. V uvedenom konaní odporca poukazoval na spoluzodpovednosť navrhovateľky na vzniknutú chorobu z povolania, keď navrhovateľka do záznamu terénneho šetrenia vyhlásila, že nepoužíva poskytnuté osobné ochranné pracovné pomôcky. Mal za to, že je tak namieste, aby trovy konania znášala navrhovateľka. Samotná výška trov konania pritom závisela od hodnoty veci, ktorá je predmetom konania. O hodnote veci však v plnom rozsahu rozhodovala navrhovateľka, ktorá si uplatnila nárok mimoriadne zvýšenie SSU v obzvlášť vysokej výške (100-násobok základného bodového ohodnotenia).

Vedľajší účastník vo vyjadrení k odvolaniu žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil. V súvislosti námietkou neustáleného zdravotného stavu navrhovateľky uviedol, že pri akceptovaní tohto názoru by nikdy nemohla nastať situácia, kedy by bolo možné zodpovedne potvrdiť, že u ktoréhokoľvek poškodeného došlo k ustáleniu zdravotného stavu. Prípady zhoršenia poškodenia zdravia rieši § 5 ods. 2 vyhl. č. 32/1965 Zb. Nárok navrhovateľky mal za premlčaný. Lekárskymi posudkami zo dňa 19.07.2006 a 03.07.2009 sa navrhovateľka dozvedela o nároku na náhradu za SSU ako aj o ďalšom samostatnom nároku, a to v čase, keď bolo možné jej zdravotný stav považovať za ustálený podľa § 9 ods. 1 cit. vyhlášky. Ustálenosť zdravotného stavu nemožno vykladať tak, že zdravotný stav poškodeného je nemenný a tiež nemožno vyčkávať s uspokojením nárokov poškodeného do doby, kým sa prejavia všetky následky choroby z povolania. Prípady navrhovateľky nemal za prípad hodný osobitného zreteľa, nakoľko navrhovateľka nepreukázala, že by jej choroba z povolania zasiahla do života závažnejším spôsobom, ako iným osobám, trpiacim rovnakým poškodením zdravia. Navrhovateľka pritom trpí celým radom ďalších ochorení (ekzém, neurologické ochorenia, cukrovka atď.), ktoré majú nepriaznivé dôsledky pre životné úkony navrhovateľky a jej uplatnenie, pričom sú to práve ochorenia nemajúce súvis a pôvod v chorobe z povolania, ktoré boli a sú hlavným dôvodom invalidity navrhovateľky.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal odvolanie odporca, a to v časti, ktorou súd prvého stupňa rozhodoval o náhrade trov konania. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil a navrhovateľku zaviazal na náhradu trov konania vo výške 5.873,20 eura. Namietal, že súd prvého stupňa pri úkone právnych služieb „účasť na pojednávaní dňa 30.10.2013“, nepriznal náhradu odmeny v plnom rozsahu, ale krátenú na 1. Uskutočnilo sa totiž pojednávanie vo veci samej s tým, že vec bola riadne prejednaná, zúčastnili sa ho navrhovateľka so svojím právnym nástupcom, právny zástupca odporcu a vedľajšieho účastníka, ktorí na pojednávaní predniesli svoje návrhy a stanoviská vo veci samej. Podľa §13a ods.1 písm. d/ vyhl. č. 655/2004 Z. z. tak odporcovi vzniklo právo na odmenu v plnej výške, t.j. bez DPH vo výške 1.130,37 eura. Odporcovi tak vznikol nárok na náhradu trov konania vo výške 5.873,20 eura.

Odvolačný súd, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie odporkyne bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie je potrebné vo veci samej potvrdiť a v časti rozhodnutia o náhrade trov konania zrušiť.

V prejednávanej veci súd prvého stupňa svoje rozhodnutie založil na správne a dostatočne zistenom skutkovom stave veci, ktorý po právnej stránke správne posúdil a svoje úvahy, ktorými sa pri rozhodovaní riadil, aj náležite a presvedčivo odôvodnil (§ 157 ods. 2 O.s.p.). Odvolačný súd sa plne stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, podľa ktorého navrhovateľka nárok na mimoriadne zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia uplatnila po uplynutí premlčacej doby podľa § 106 ods. 1 Obč. zákonníka, z ktorého dôvodu jej tento nebolo možné priznať.

Podľa § 106 ods. 1 Obč. zákonníka právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

Podľa § 4 ods. 1 vyhl. č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia sťaženie spoločenského uplatnenia sa odškodňuje, ak poškodenie na zdraví má preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre životné úkony poškodeného, pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo pre plnenie jeho spoločenských úloh (ďalej len "následky"). Odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia musí byť primerané povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a spoločnosti. Podľa § 4 ods. 3 veta prvá cit. vyhlášky pri chorobách z povolania možno z ohľadom na zvlášť ťažké následky a komplikácie prekročiť ustanovenú sadzbu (počet bodov alebo hornú hranicu bodového rozmedzia).

Podľa § 6 ods. 2 cit. vyhlášky suma zodpovedajúca základnému počtu bodov zistenému lekárom sa primerane zvýši až na dvojnásobok podľa predpokladov, ktoré poškodený vo veku, v ktorom bol poškodený na zdraví, mal pre uplatnenie v živote a v spoločnosti a ktoré sú v dôsledku poškodenia obmedzené alebo stratené. Týmito predpokladmi sa rozumie najmä možnosť uplatniť sa v rodinnom, politickom, kultúrnom a športovom živote a možnosť voľby povolania a ďalšieho sebazvedávania; pritom sa prihliada na to, či ide o muža alebo ženu a pri odstrániteľnosti trvalých následkov aj na upozornenie lekára podľa § 10.

Podľa § 7 ods. 2 cit. vyhlášky celková výška odškodnenia za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia z jedného poškodenia na zdraví nesmie presiahnuť sumu 240 000 Sk; z toho odškodnenie za bolesť nesmie presiahnuť sumu 72 000 Sk.

Podľa § 7 ods. 3 cit. vyhlášky v prípadoch hodných osobitného zreteľa môže súd odškodnenie za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia primerane zvýšiť, a to i nad sumu ustanovenú v odsekoch 1 a 2. Z obsahu spisu má odvolačný súd za zrejme, že navrhovateľka sa návrhom podľa § 7 ods. 3 vyhl. č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a SSÚ voči odporcovi ako bývalému zamestnávateľovi podľa § 195 ods. 1, ods. 2 a ods. 4 Zákonníka práce domáhala priznania mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia, nakoľko jej bola diagnostikovaná choroba z povolania, a to porucha sluchu následkom hluku, ktoré ochorenie jej bolo zistené dňa 31.12.2013. Navrhovateľka v pôvodnom návrhu, doručenom súdu prvého stupňa dňa 13.05.2013 žiadala, aby súd posúdil jej stav ako prípad hodný osobitného zreteľa a zvýšil odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia na 100-násobok základného počtu bodov podľa lekárskeho posudku zo dňa 03.07.2009, vypracovaným MUDr. Šišákom, podľa ktorého bola strata sluchu navrhovateľky ohodnotná počtom bodov 780, v peňažnom vyjadrení 46.800,- Sk. Od odporcu tak žiadala tak priznanie sumy 155.437,54 eura. Uznesením súdu prvého stupňa, č.k.: 16C/106/2013-64 zo dňa 30.09.2013 súd na základe návrhu navrhovateľky pripustil zmenu návrhu tak, že odporca je poivinný zaplatiť navrhovateľke sumu vo výške 354.511,-eur dôvodiac znaleckým posudkom, vypracovaným MUDr. Lexmannom, ktorý základný počet SSU navrhovateľky zvýšil na 1.780 bodov, čo pri hodnote jedného bodu 60,-Sk predstavuje sumu 3.545,11 eura a stonásobok SSU sumu 354.511 eur. Súd prvého stupňa teda správneho postupoval, keď nárok navrhovateľky na priznanie mimoriadneho SSU titulom choroby z povolania - závažného poškodenia a následnej straty sluchu posúdil ako premlčaný podľa § 106 ods. 1 Obč. zákonníka, keď samotná navrhovateľka svoj žalobný nárok zakladala z bodového ohodnotenia uvedeného v lekárskom posudku, resp. doplnení lekárskeho posudku z roku 2009 (č.l.14), keď už v tomto bolo konštatované poškodenie sluchu navrhovateľky na úrovni praktickej hluchoty s nutnosťou pridelenia načúvacieho aparátu. Uvedené časové ohraničenie tak zodpovedá ustáleniu zdravotného stavu navrhovateľky, pričom takto to navrhovateľka vymedzila aj v samotnom žalobnom návrhu. Odvolačný súd v predmetnej súvislosti poukazuje na konštatácie vedľajšieho účastníka uvedené vo vyjadrení k odvolaniu, podľa ktorého ustálenie zdravotného stavu nemožno považovať za stav nemenný, a teda kedy už nastali všetky predvídateľné či nepredvídateľné následky spojené s chorobou. Jedná sa tak o zásadné ustálenie zdravotného stavu a to na účely kvalitatívneho

posúdenia zmeny zdravotného stavu a teda vzniku nároku na SSU. Taktiež v súvislosti so zmenou žalobného návrhu navrhovateľky, ktorá poukazuje na lekársky posudok MUDr. Lexmanna a SSU spočívajúce v negatívnych zmenách a poškodení psychického stavu navrhovateľky súd prvého stupňa správne postupoval, keď tento nárok posúdil ako premlčaný. Je potrebné dôsledne rozlišovať medzi okamihom ustálenia zdravotného stavu poškodeného podľa § 9 ods. 1 a vypracovaním posudku na účely bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia podľa vyhl. č. 32/1965 Zb. Nie je pritom vylúčené ani opakované odškodnenie SSU vzhľadom na vývoj následkov spôsobenej choroby či úrazu, kedy môže dôjsť k viacerým ustáleniam zdravotného stavu podľa charakteru spôsobených následkov. Navrhovateľka v podanom odvolaní namietala, že už od roku 2005 úzkostne prežívala stratu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v dôsledku poškodenia sluchu, ktoré bližšie rozviedla spolu s opisom jej psychického stavu s tým, že tento sa má ďalej vyvíjať. Až od roku 2012 jej pritom mali byť diagnostikované kognitívne poruchy a úzkostná depresívna porucha. Ako však odporca a vedľajší účastník správne skonštatovali, už zo znaleckého posudku k č. 47/12 vypracovaného MUDr. Bahledovou (č.l. 15) je zrejme, že podľa psychiatrického vyšetrenia MUDr. Farbiakovej zo dňa 18.09.2006 už bola navrhovateľke diagnostikovaná zmiešaná úzkostná a depresívna porucha F-41-2 (č.l.16), pričom podľa rozhodnutia Sociálnej poisťovne zo dňa 30.03.2007 je zrejme, že navrhovateľka trpela bolesťami chrbtice, opakovane bola hospitalizovaná na neurologickej klinike a už v tom období bola opakovane liečená na psychiatrii pre ťažké depresie. Z uvedeného je zrejme, že navrhovateľka už v minulosti trpela ťažkými psychickými poruchami, ktoré si vyžadovali tiež hospitalizáciu, pričom depresívna porucha bola navrhovateľke diagnostikovaná už v roku 2006. Z uvedeného je tiež zrejme, že psychické problémy navrhovateľky boli spôsobené tiež ďalšími zdravotnými problémami navrhovateľky, ako to opakovane v konaní skonštatoval vedľajší účastník na strane odporcu a uvedené vyplýva aj zo zdravotnej dokumentácie navrhovateľky. Odvolací súd pritom poukazuje tiež na to, že navrhovateľka bola uznaná invalidnou už v roku 2006 a to tiež z časti z dôvodu psychických následkov spojených s poškodením sluchu (1%). Odvolací súd tak nemá za preukázané, že by od uvedeného obdobia, kedy boli diagnostikované popísané psychické problémy navrhovateľky, došlo k takému ich obzvlášť ťažkému vývoju či priebehu a následne k ustáleniu zdravotného stavu navrhovateľky, ktorý by zakladal dôvod na existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa, zakladajúcich právo na mimoriadne zvýšenie SSU. V časti rozhodnutia súdu prvého stupňa o náhrade trov konania odporcu a vedľajšieho účastníka na strane odporcu sa však odvolací súd stotožnil s odvolacími námietkami navrhovateľky, podľa ktorých súd prvého stupňa nesprávne postupoval, keď pri rozhodovaní o danosti dôvodov hodných osobitného zreteľa nesprávne zohľadnil skutočnosť, že navrhovateľka využila svoje procesné právo nechať sa v konaní zastúpiť právnym zástupcom. Tiež sa súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí nedostatočne zaoberal posúdením uplatňovaných a priznaných trov konania z hľadiska ich účelnosti podľa § 142 ods. 1 O. s. p., keď neskúmal či odporca a vedľajší účastník na strane odporcu vzhľadom na predmet svojej činnosti disponujú odbornými zameranými zamestnancami, ktorými sa mohli dať v konaní zastúpiť. Vzhľadom na uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok v časti o náhrade trov konania odporcu a vedľajšieho účastníka na strane odporcu podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. zrušil a vec v rozsahu zrušenia podľa § 221 ods. 2 O. s. p. vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.